

P-733-734

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

April / May - 2016

Gujarati : EC-404 - II & III

૧. EC-404 - II : પર્યાવરણ અને ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ
૨. EC-404 - III : અનુવાદ વિજ્ઞાન અને અનુવાદ સાહિત્ય
(કૃતિ : ખુરશીઓ)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

૧. EC-404 - II : પર્યાવરણ અને ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ

સુચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1 પર્યાવરણ એટલે શું તે સમજાવી, પર્યાવરણના ઘટકતત્વોનો પરિચય આપો.

અથવા

1 પર્યાવરણની ઉપયોગિતા સમજાવી, પર્યાવરણના લક્ષણો સ્પષ્ટ કરો.

2 પ્રદૂષણના ઉદભવબળો દર્શાવી, તેની પર્યાવરણ પર પડતી અસરો ચર્ચો.

અથવા

2 હવાનું પ્રદૂષણ એટલે શું તે સમજાવી, હવા પ્રદૂષિત થવાનાં કારણો ચર્ચો.

3 પર્યાવરણીય શિક્ષણ અને પ્રશિક્ષણની સમજ આપી, તેના સંસાધનો ઓળખાવો.

અથવા

3 ટૂંકનોંધ લખો:

- (1) પ્રદૂષણ નિયંત્રણ
- (2) પર્યાવરણનો પ્રભાવ

4 ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટનો પ્રાથમિક ખ્યાલ આપી, ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટનું મહત્વ ચર્ચો.

અથવા

4 કુદરતસર્જિત આપત્તિઓ જણાવી, તેની અસરો વિશે ચર્ચા કરો.

5 નીચેનામાંથી ગમે તે સાતનાં ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

- (1) પર્યાવરણ કયા-કયા તત્ત્વોનું બનેલું છે ?
- (2) પર્યાવરણ મુખ્યત્વે કયા બે વિભાગમાં વિભાજિત છે ?
- (3) અવાજના પ્રદૂષણની અસરો વર્ણવો.
- (4) જળ પ્રદૂષણ અટકાવવાના ઉપાયો કયા કયા છે ?
- (5) પર્યાવરણ પર વસ્તી-વધારાની શી અસરો પડે છે ?
- (6) દરિયાઈ પ્રદૂષણ એટલે શું ?
- (7) જૈવવિવિધતાનું મહત્વ સમજાવો.
- (8) ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટની જરૂરીયાત સમજાવો.
- (9) ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટમાં ધ્યાનમાં રાખવા જેવી ત્રણ બાબત જણાવો.
- (10) માનવસર્જિત આપત્તિ એટલે શું ? એનાં બે દષ્ટાંત આપો.
- (11) આપત્તિ-વ્યવસ્થાપન એટલે શું ? તે કેટલા પ્રકારનું હોય છે ?
- (12) દુષ્કાળની આપત્તિ આવવાનાં કારણો જણાવો.

૨. EC-404 - III : અનુવાદ વિજ્ઞાન અને અનુવાદ સાહિત્ય
(કૃતિ : ખુરશીઓ)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1 અનુવાદ એટલે શું ? તે સમજાવી, તેનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરો. 14

અથવા

1 અનુવાદની ઉપયોગિતા સમજાવી, તેની આવશ્યકતા વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14

2 ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો : 14

(1) આદર્શ અનુવાદક

(2) અનુવાદના પ્રકાર

(3) અનુવાદની મર્યાદાઓ.

(4) અનુવાદની મુખ્ય સમસ્યાઓ અને ઉકેલ.

3 પરભાષાની પ્રસિદ્ધ કૃતિઓના ગુજરાતી ભાષામાં થયેલા અનુવાદો વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. 14

અથવા

3 ગુજરાતી ભાષાની મુખ્ય-મુખ્ય કૃતિઓના અન્ય ભાષાઓમાં થયેલા અનુવાદો વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 14

4 ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદિત નાટ્યરચના “ખુરશીઓ”નું સમગ્રદર્શી મૂલ્યાંકન કરો. 14

અથવા

4 “દિગ્વીશ મહેતાનું સર્જકત્વ એમના અનુવાદને ખાસ્સું ખપમાં લાગ્યું છે” 14
- આ વિધાનને સમજાવતાં દિગ્વીશ મહેતાની સિદ્ધિઓ મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.

5 કોઈપણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 14

- (1) અનુવાદના વિવિધ પ્રકારોના નામ આપો.
- (2) લક્ષ્યભાષા અને સ્ત્રોતભાષા એટલે શું ?
- (3) યુજિન ઈયોનેસ્કોએ લખેલાં કોઈપણ ચાર નાટકોના નામ આપો.
- (4) ‘અનુવાદ’ શબ્દ મૂળ કઈ ભાષાનો છે ? તેનો અર્થઆપી બે સામાનાર્થી આપો.
- (5) ‘પુરશીઓમાં’ કયા કયા ત્રણ પાત્રો છે ?
- (6) ‘The Chairs’ એ મૂળ કઈ ભાષાની કૃતિ છે ? તેનો અનુવાદ દિગ્વીશ મહેતાએ પહેલાં કયા સામયિકમાં પ્રગટ કર્યો ?
- (7) શિક્ષણક્ષેત્રે અનુવાદની આવશ્યકતાઓ ટૂંકમાં જણાવો.
- (8) મૌખિક અનુવાદ અને લેખિત અનુવાદ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
- (9) ગુજરાતી સાહિત્યક્ષેત્રે બે અનુવાદકનું નામ આપી તેમણે અનુવાદિત કરેલી એક-એક કૃતિનું નામ આપો.
- (10) ‘અનુવાદ’ અને ‘ભાષાંતર’ આ બે સંજ્ઞાઓ વચ્ચે શું તફાવત છે ?
- (11) અન્ય ભાષાની ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદિત થયેલી કોઈપણ ચાર કૃતિનાં નામ આપો.
- (12) અનુવાદની કોઈપણ ચાર મર્યાદાઓ જણાવો.